

PO.0440.1.2013

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej informuje, że w okresie od 01.10.2012 r. do 31.12.2012 r. realizując ustawowe zadania w zakresie ochrony interesów i praw konsumentów oraz interesów gospodarczych państwa łącznie przeprowadził 203 kontrole na planowanych 190, co stanowi 111 % wykonania planu. Kontrole przeprowadzone były w 26 tematach określonych planem kontroli Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu na IV kwartał 2012 r.

W w/w okresie szczególne znaczenie miały kontrole prowadzone w oparciu o ustawę o systemie oceny zgodności i poszczególne dyrektywy nowego podejścia tzw. nadzór rynku oraz kontrole w segmencie produktów żywnościowych w zakresie ustawy o jakości handlowej artykułów rolno- spożywczych.

Do najważniejszych zagadnień objętych działalnością w IV kwartale 2012 r. należały kontrole:

- **w zakresie dyrektyw nowego podejścia** - kontrola zabawek, lampek choinkowych, girland itp., sprzętu elektrycznego (AGD, opraw oświetleniowych, w tym opraw dla dzieci oraz ładowarek);
- **kontrola jakości paliw ciekłych i biopaliw ciekłych;**
- **w zakresie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów** - kontrola rolet i żaluzji, artykułów dla dzieci oraz wyrobów pirotechnicznych);
- **w zakresie innych produktów nieżywnościowych i usług** (kontrola prawidłowości oznakowania substancji i preparatów niebezpiecznych oraz produktów biobójczych oferowanych w placówkach hurtowych i detalicznych; kontrola legalności i rzetelności działania przedsiębiorców świadczących usługi w zakresie sal zabaw; kontrola wyrobów pod względem zawartości niektórych substancji chemicznych);
- **w zakresie artykułów rolno – spożywczych:**
 - kontrola jakości i prawidłowości oznakowania mrożonych środków

spożywczych, w tym mrożonych wyrobów kulinarnych, owocowych i warzyw;

- jakość i prawidłowość oznakowania przetworów zbożowych oraz mąki ziemniaczanej w kierunku ujawniania zafałszowań;
- kontrola placówek detalicznych i gastronomicznych funkcjonujących w szkołach, na uczelniach, w klubach studenckich, internatach i akademikach;
- prawidłowość oznakowania i wprowadzania do obrotu karmy dla zwierząt towarzyszących.

➤ **w zakresie kontroli całorocznych:**

- prawidłowość obrotu wyrobami alkoholowymi i tytoniowymi;
- kontrola produktów włókienniczych;
- legalność działania przedsiębiorców świadczących usługi sprzedaży przez Internet;
- przestrzeganie przez przedsiębiorców, których działalność polega na sprzedaży odbiorników cyfrowych, przepisów art. 6 ust. 1,2 i 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2011r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej (Dz. U. Nr 153, poz. 903 ze zm.);
- całoroczna kontrola prawidłowości oznakowania detergentów.

➤ **w zakresie tematów własnych:**

- przestrzeganie terminów przydatności do spożycia i dat minimalnej trwałości artykułów żywnościowych;
- prawidłowość funkcjonowania przedsiębiorców świadczących usługi dla ludności (w tym ewentualnie prawidłowość oznakowania wyrobów) w zakresie ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, ustawy o cenach, ustawy o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz o zmianie Kodeksu cywilnego, ustawy o języku polskim;
- kontrola prawidłowości funkcjonowania punktów sprzedaży opału w zakresie legalności działalności gospodarczej, obowiązku uwidaczniania cen oraz legalizacji przyrządów pomiarowych.

➤ **w zakresie rekontroli** (kontrole z wykonania zaleceń z uprzednio przeprowadzonych działań kontrolnych w obszarze artykułów żywnościowych, nieżywnościowych, gastronomii i usług).

- **w zakresie kontroli interwencyjnych** (kontrole obejmujące wszystkie obszary wynikające ze skarg i informacji od konsumentów, centralnych i terenowych organów administracji państwowej, samorządowej oraz podmiotów gospodarczych i kontrole zlecone przez Prezesa UOKiK).

W wyniku przedmiotowych kontroli stwierdzono różnego rodzaju nieprawidłowości. W poszczególnych badanych obszarach handlu i usług nieprawidłowości dotyczyły:

- niezgodności z innymi i zasadniczymi wymaganiami dla sprzętu elektrycznego tj.:
 - lampy UV do paznokci – w trzech przypadkach stwierdzono brak znaku CE, brak dołączonej informacji warunkującej bezpieczeństwo użytkowania wyrobu, brak nazwy urządzenia, modeli;
 - oprawy oświetleniowe (lampki choinkowe) - na badanych 48 partiach zakwestionowano 5 partii z uwagi na brak ostrzeżeń dot. bezpiecznego użytkowania wyrobu oraz niepełnej deklaracji zgodności tj. brak osoby odpowiedzialnej za wystawienie deklaracji;
- niezgodności z innymi i zasadniczymi wymaganiami dla zabawek
 - zakwestionowano 30 partii wyrobów na badanych 96 z uwagi na bezzasadne umieszczenie ostrzeżenia o obecności małych elementów, określenie niewłaściwej grupy wiekowej, informacji w zakresie prawidłowego użytkowania wyrobu, wymaganych ostrzeżeń w zależności od rodzaju i przeznaczenia zabawki oraz braku nazwy i adresu przedsiębiorcy wprowadzającego wyrób do obrotu;
- niezgodności z innymi i zasadniczymi wymaganiami dot. bezpieczeństwa maszyn gdzie badaniem objęto 2 wyroby (elektroklucz oraz przenośna spalinowa pilarka łańcuchowa do drewna) zakwestionowano 1 wyrób z uwagi na brak w dołączonej deklaracji zgodności oświadczenia o zgodności wyrobu z dyrektywą oraz w dołączonej instrukcji brak napisu „Instrukcja oryginalna”;
- bezpieczeństwa artykułów dla dzieci (łóżeczka, kołyski, kojce, chodziki, krzeselka) - w wyniku badań organoleptycznych zakwestionowano 1 partię krzesełek z uwagi na małą stabilność;
- braku wymaganych ostrzeżeń i instrukcji konserwacji 11 partii żaluzji i rolet.

- nieprawidłowego oznakowania składu surowcowego tj. niezgodności składu surowcowego produktów włókienniczych z deklarowanym na oznaczeniach w odniesieniu do 2 partii wyrobów;
- nieprzestrzegania przepisów zobowiązujących sprzedawców do uwidaczniania cen na towarach oferowanych do sprzedaży (wywieszki, oznaczenie ceną bezpośrednio na towarze, różnice cenowe).

Jednym z głównych działań Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Opolu w IV kwartale 2012r. były kontrole z zakresu jakości paliw występujących w obrocie handlowym. Kontrole te przeprowadzone zostały w oparciu o system monitorowania i kontrolowania jakości paliw stworzony w Polsce ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2006 r. Nr 169, poz. 1200 ze zm.). Przeprowadzono w tym temacie 14 kontroli stacji paliw, w tym 6 kontroli stacji gazu LPG i 8 stacji paliw płynnych ON, Pb-95. W omawianym okresie pobrano do badań laboratoryjnych 8 próbek paliw ciekłych w tym:

- 4 próbki ON (3 badane w ramach pozostałych kontroli, 1 wg systemu europejskiego) ,
- 3 próbki Pb95 badane wg systemu europejskiego,
- 1 próbka LOO badana w ramach pozostałych kontroli,

W zakresie paliw gazowych pobrano do badań 6 próbek gazu LPG.

Badania laboratoryjne wykazały, że próbki paliw ciekłych i gazu skroplonego w każdym przypadku spełniały wymagania jakościowe określone w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 9 grudnia 2008r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2008 r. Nr 221, poz.1441ze zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie wymagań jakościowych dla gazu skroplonego (LPG) (Dz. U. Nr 251, poz. 1851 ze zm.).

W ramach kontroli przedsiębiorców oferujących do sprzedaży węgiel opałowy w IV kwartale 2012r. przeprowadzono 4 kontrole nie wnosząc uwag do legalności prowadzonej działalności gospodarczej, uwidaczniania cen oraz stosowania urządzeń pomiarowych. Ponad to w I kwartale 2013r. planowane jest przeprowadzenie 5 kontroli punktów sprzedaży opału oraz pobranie 4 próbek węgla

do badań laboratoryjnych na zawartość wilgoci, popiołu, siarki oraz na wartość opalową.

W obszarze artykułów rolno-spożywczych stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły głównie:

- zafałszowania masła z uwagi na obecność steroli roślinnych;
- niewłaściwej jakości handlowej wyrobów mlecznych głównie serów z uwagi na zawyżoną zawartość tłuszczu w stosunku do deklaracji producentów na opakowaniach jednostkowych;
- niewłaściwej jakości handlowej oraz oznakowanie mrożonych środków spożywczych;
- oferowania do sprzedaży produktów po przekroczonej dacie minimalnej trwałości i terminów przydatności do spożycia.

W IV kwartale 2012r. zrealizowano zlecony przez UOKiK program jakości i prawidłowości oznakowania mrożonych środków spożywczych w tym mrożonych wyrobów kulinarnych, owocowych i warzywnych. Kontrole w tym temacie przeprowadzono w placówkach detalicznych i wielkopowierzchniowych zlokalizowanych na terenie województwa opolskiego. W toku kontroli zakwestionowano 5 partii wyrobów mrożonych w tym:

- 1 partię pierogów, z uwagi na zaniżoną zawartość nadzienia w stosunku do zadeklarowanej na opakowaniu,
- 1 partię mieszanki owoców mrożonych w zakresie udziału procentowego poszczególnych składników,
- 3 partie ze względu na niewłaściwe oznakowanie (nieprawidłowe określenie poprzedzające datę minimalnej trwałości, brak zachowania porządku malejącego wg masy w wykazie składników wyrobu, brak ilości nadzienia w wyrobie oraz funkcji technologicznej substancji dodatkowych wchodzących w skład wyrobu).

Wobec przedsiębiorców zostaną wszczęte postępowania administracyjne w zakresie obciążenia kosztami badań laboratoryjnych oraz zastosowania sankcji karnych wynikających z ustawy o jakości handlowej artykułów rolno spożywczych w związku z wprowadzaniem do obrotu artykułów rolno – spożywczych o niewłaściwej jakości handlowej.

Kontrole przeprowadzone w ramach realizacji programu kontroli prawidłowości oznakowania i wprowadzania do obrotu karmy dla zwierząt towarzyszących ujawniły w 1 kontrolowanej placówce 3 partie karmy dla gryzoni niewłaściwie oznaczonej, w tym w 2-óch przypadkach całkowity brak oznaczeń. Stwierdzone nieprawidłowości dały podstawę do ukarania przedsiębiorcy mandatem karnym za czyn określony w art. 60¹ §3 Kodeksu wykroczeń. Do producentów kwestionowanych wyrobów skierowano wystąpienia pokontrolne.

Stwierdzone w okresie IV kwartału 2012 roku nieprawidłowości dały podstawę do ukarania w drodze mandatu karnego 25 sprawców wykroczeń na łączną kwotę grzywnien 3 150 zł. Sprawców wykroczeń ukarano mandatami za czyny określone w:

- art. 100 ust. 1 pkt 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia tj. oferowanie do sprzedaży środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości;
- art. 137 § 1 Kodeksu wykroczeń tj. za nieprzestrzegania przepisów dot. uwidaczniania cen - zwłaszcza braku cen jednostkowych i wywieszek cenowych;
- art. 111 § 1 pkt 1 i § 2 Kodeksu wykroczeń, tj. za nie dopełnienie obowiązku zapewnienia należytego stanu sanitarnego oraz nie zachowanie należytej czystości w obrocie środkami spożywczymi;
- art. 60¹ § 3 kodeksu wykroczeń, tj. za wprowadzanie do obrotu towaru bez wymaganych oznaczeń.

W 13 przypadkach poprzestano na zastosowaniu wobec przedsiębiorców środków oddziaływania wychowawczego na podstawie art. 41 Kodeksu wykroczeń. Przedsiębiorców pouczone m. in. w zakresie rzetelnego uwidaczniania cen na wywieszkach jednostkowych oraz uwidaczniania pełnej informacji o opakowaniach i odpadach opakowaniowych.

W okresie sprawozdawczym Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej wydał 24 decyzje administracyjne w tym:

- ✓ 1 na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej w zakresie zakazu dalszego przekazywania wyrobu (zamka błyskawicznego zawierającego nikiel),

- ✓ 12 na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy o Inspekcji Handlowej w zakresie uiszczenia kosztów przeprowadzonych badań laboratoryjnych,
- ✓ 6 na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych w zakresie nałożenia kary pieniężnej w łącznej kwocie 3 500 zł za wprowadzenie do obrotu towarów o niewłaściwej jakości oraz bez wymaganych obowiązującymi przepisami oznaczeń,
- ✓ 2 na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych w zakresie nałożenia kary pieniężnej w łącznej wysokości 17000 zł za wprowadzenie do obrotu towarów zafałszowanych.
- ✓ 3 decyzje o odstąpieniu od wymierzenia kary z art. 40a ust. 1 pkt 3 ustawy o jakości handlowej artykułów rolno – spożywczych,

W ramach współdziałania z innymi organami kontroli skierowano:

- 3 wystąpienia do Wojewódzkiego Inspektoratu Jakości Handlowej Artykułów Rolno – Spożywczych,
- 1 wystąpienie do Państwowej Inspekcji Sanitarnej wg. właściwości terytorialnej,
- 1 powiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Brzegu o popełnieniu przestępstwa określonego w art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych.

W toku przeprowadzonych kontroli skierowano do przedsiębiorców 18 żądań o usunięcie nieprawidłowości na podstawie art. 16 ust. 1, pkt 5 ustawy o Inspekcji Handlowej. Żądania dotyczyły m.in.: usunięcia uchybień porządkowych, udostępnienia informacji o składnikach alergennych występujących w wyrobach kulinarnych, uzupełnienia brakujących wywieszek cenowych i cen jednostkowych oraz wycofania z użycia „wagi domowej” nie podlegającej obowiązkowi legalizacji.

W 41 przypadkach umożliwiono przedsiębiorcom podjęcie dobrowolnych działań naprawczych zmierzających w szczególności do:

- ✓ prawidłowego oznaczenia kwestionowanych wyrobów poprzez dołączenie wymaganych informacji warunkujących bezpieczne użytkowanie zgodnie z przepisami prawa w tym zakresie,
- ✓ uwidocznienia cen na towarach oferowanych do sprzedaży.

Ponadto w postępowaniu pokontrolnym Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej na podstawie art. 33 ustawy o Inspekcji Handlowej skierował 30 wystąpień do przedsiębiorców w celu wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienia pokontrolne dotyczyły głównie wprowadzania do obrotu wyrobów oznaczonych niezgodnie z wymogami prawa.

Opolski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej realizując ustawowe zadania dotyczące ochrony praw i interesów konsumentów rozpatrywał roszczenia cywilno - prawne kierowane wobec przedsiębiorców.

W okresie sprawozdawczym do Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej wpłynęło 139 wniosków o mediację. Dotyczyły one głównie spraw związanych z nieprzestrzeganiem przez przedsiębiorców przepisów w zakresie gwarancji oraz niezgodności towaru z umową wynikających z uregulowań Kodeksu cywilnego oraz ustawy z dnia 27 lipca 2002 roku o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego. Wnioski o mediacje dotyczyły również wynikłych sporów związanych z nieprzestrzeganiem przez przedsiębiorców ustawy z dnia 2 marca 2000r. o ochronie niektórych praw konsumentów oraz odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną przez produkt niebezpieczny.

Roszczenia o charakterze cywilno - prawnym były również przedmiotem spraw rozpatrywanych przed Stałym Polubownym Sądem Konsumenckim działającym przy Wojewódzkim Inspektorze Inspekcji Handlowej w Opolu.

W IV kwartale 2012 r. do Opolskiego Inspektoratu wpłynęło 6 wniosków o rozpatrzenie sprawy przed Stałym Polubownym Sadem Konsumenckim, z czego:

- w 1 przypadku postępowanie toczy się zgodnie z procedurą,
- 2 wnioski zostały zwrócone ze względu na upływ 7 dniowego terminu do wyrażenia zgody na przeprowadzenie rozprawy sądowej przez pozwanego (przedsiębiorcę),
- 2 wnioski zostały zwrócone z uwagi na nie wyrażenie zgody przez przedsiębiorcę na rozpatrzenie sporu przed SPSK,

- 1 wniosek zakończył się ugodą przedsądową.

W wyniku prowadzonego zgodnie z kompetencjami poradnictwa konsumenckiego w zakresie przepisów regulujących obrót towarowy i zagadnień związanych z ustawą o szczególnych warunkach sprzedaży konsumenckiej oraz zmianie Kodeksu cywilnego, w omawianym okresie sprawozdawczym udzielono ogółem 1033 porad prawnych, w tym 900 porad udzielono konsumentom, głównie w zakresie regulacji dotyczących uprawnień w ramach gwarancji oraz niezgodności towaru z umową, natomiast przedsiębiorcom udzielono 133 porady.

Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej

mgr inż. Zygmunt Jurczak